

Szerkesztőségi iroda:

Fülsze, Csulak-főle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal

Pellát Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előzetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heter-
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Égész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hashtos petti-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Háromszékmegye birtokosaihoz.

A ki nemzeti fejlődésünk alapfeltételét nemcsak az örökös politizálásban, a külföldi politikai pártok egymáshoz való átlásának bírálgatásában látja, hanem kissé körültekintő a maga udvarán is, lehetetlen, hogy különösen birtokviszonyaink felett el ne szomorodjék. A kisbirtokos és földmivelő népcsoportok anyagi helyzete napról-napra súlyosodik. A régi „jó gazdák” helyén most tönkrement, pusztulásnak indult családok állnak; a régi vagyonnak igen sok tekintélyes családnál csak romja maradt, siri intő jele a rossz gazdálkodásnak, a takarékosság iránti megrögzött ellenszenvöknek. Ez a sok példa elsomorít bennünket. Lelkünk egy jobb jövő feletti komor ábrándokba merül. — Lesz-e ennek a sokat szenvedett magyar nemzetnek egyszer élete. — olyan élete, mely nem fog többé küzdeni a létfontartással, mint a vízbeúzó, utolsó erőlködésével? Derül-e e nemzetre valaha piros hajnal, melynek virradása lényt árásszon az elszegényedett nép borult egére? Ki tudja azt. Az idő talán közel van, csak fel kell használnunk a pillanatokat, vagy ez is olyan csapka ábránd, a mit kergetünk, de soha utól nem érünk.

Annak, a ki népnök elszegényedése okairól gondolkodik, sűrűn ötlenek fel lelkében e borús gondolatok — Az, a ki őszintén akarja nemzetét javát, kétszeres örömmel ragad meg minden alkalmat, mely e kétségbeesítő helyzet javítását kálításba helyezi.

Olvassóink közül talán senki sincs, ki a magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesületéről ne hallott volna, — kevés van, ki annak célja felől tájékozva ne lenne; engedje meg a t. olvasó mégis, hogy e helyen, mikor mi először megemlékezünk s lelkünk őszinte melegével üdvözlöljük ez egyesületet, egyszersmind pár szóban körvonalazzuk annak célját s mondjuk el buzdításul azokat, a miket egy vidéki lapnak elhallgatnia olvasó közönsége iránt vétek volna.

Magyarország buzgó fia megteremtették annak idejében a nagy és középbirtokosok számára a „magyar földhitelezet”, nyomban követte ezt a lelkes hazafiai közreműködésével a „magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesületének” megalapítását illető tervet. Eze őtt három évvel csak tervezet volt. Ma már, istennek hála, tényre vált. A legkitünőbb országos teki téyek állanak ezen egyesület bizottsága élén. Elnöke Festetics Pál, alelnöke Tisza László, igazgatója Végh István a bizottsági tagok között ott van Bittó István, Falk Miksa, Jokai Mór, Kerkapoly Károly, Lónyai Gábor, gr. Péchy Manó, Ráth Károly, Samassa József gr. érsek, Somssich Pál, Wahrman Mór stb. mind elismert tekintélyek, kik a kisbirtokosok vagyoni emelkedését célzó ezen egyesületet megteremték s az által az utókor örök halálját biztosítják a maguk számára.

Célul tűzte ez egyesület maga elébe, hogy a magyar kisbirtokos osztály számára felmódhatatlan beruhaszati t. kéket szerezzen, a vidéken pedig mezőgazdasági előlegegyleteket szervezzen, azokat segélyezze, támogassa s ellenőrizze s ezáltal az egész szervezetnek összetartó kapcsa s vezére legyen.

A magyar kisbirtokosok országos egyesületét a Felső, dicsőn uralkodó koronás királyunk vette védszárnnyai alá, a mennyiben egyfelől elfogadta azon neki és törvényes utódainak felajánlott jogot, mely szerint a központi egyesület elnökét és alelnökét állásukban mindenkor a magyar koronázott király erősítendő meg; másfelől pedig az egyesület életleptetésének előmozdítására magánpénztárából ka-

matmentes és vissza nem fizetendő 10,000 frtnyi összeggel járult. Ez eddigelé az első eset monarchiánkban, hogy pénz- s hitelintézet közvetlen fejedelmi támogatásban részesült. A kormány pedig azon kiváltságokon és kedvezményeken kívül, melyben ez egyesületet részesít, az országos alpból 500,000 frtnyi kamatmentes alapítványi összeget ajánlott meg. Nagy számmal követik ezeket főuraink és birtokosaink alapítványai, ezek közül József főhöz 15000 frtot, Károlyi Alajos gróf 50,000 frtot, Csekonics János gróf 20,000 et, községek, pénzintézetek 5 — 10,000 forintot, magánosok kisebb nagyobb összeget le egész 100 frtig alapítottak, úgy hogy az egyesület már múlt évi október 15-éig 1 437,900 forint alapítvánnyal rendelkezett.

Valóban ily tömeges pártolás láttára megmozdul a szív keblünkben s eltelik az öröm jól eső érzetével. Lesz tehát egyesület, mely módot és alkalmat fog nyújtani kisbirtokosainknak is az öntökegyűjtésre, az önségelyre.

Miután jövő számunk az egész alapszabálytervezetet közölni fogja, itt csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy az alapítványok nem kívántatnak ajándékképen, mert az alapító alapítványi összegének készpénzben befizetett része után 5%-os kamatot élvez, befizetett tőkéje tehát olesó kamatra adott kölcsönnek tekinthető, — mely aztán a tartalék-alap növekedési arányához képest idővel egészen visszafizetettik. Ezen intézet már nem humbug többé. Ennek létjoga van s birtokosaink, kik olesón jutnak onnan hosszú időre visszafizetendő kölcsönhöz, tért karokkal fogadják bizonyára.

Mint említettük, jövő számunk részletes ismertetést hoz ez egyesületről. Addig azonban legyen szabad vidékünk értelmes közönségéhez, bizalommal forduljunk: vegyük szíves pártfogásuk alá ez intézetet, mely érettek sületett és bennök akar élni. A szolgabírák, lelkészek, tanítók, községi előjárók értessek meg annak nagy nemzeti horderejét. Értessék, meg, hogy ez lesz azon önségely, mely megmentheti a birtokosokat az uzsora körmei közül.

Nálunk különösen, hol, bár takarékpénztáraink rövid időre és pillanatnyi zavarból megmenthetik a gazdákat, egy hosszabb időre történő kölcsön-közvetítő intézet beláthatlan előnyökkel fogja vidékünket megajándékozni. Az uzsorások szípolozó karjai szorítják halálos öleléssel a legjobb családokat is, ennek a ráfenének kipusztítására s a birtokosok anyagi tönkrejutásának megállítására ez az egyetlen mód.

Járuljunk hozzá tömeges pártolásunkkal! A mit teszünk, önmagunkért tesszük.

* A 60 millió hitelnek 1878 ban történt túllépésére vonatkozó, legközelebb a delegációknak benyújtandó előterjesztés 40,000 000 frtnyi összegre kéri az indennitás megadását, minhogya a lezárt számadások 16 millió frt teljesített kiadást tüntetnek fel. Az 1879-ki II. félév megszálási költségeire vonatkozó előterjesztés csak 13 millió s néhány százezer forinttal van előirányozva. (B. C.)

A száz millió magyar kölcsön ügyében jelen-ti a „N. W.” Tagblatt: Mult vasárnap Szapári gr. magyar pénzügyminiszter és Rothschild Albert báró és Wodianer Mór urak között értekezlet volt, melynek tárgyat a magyar aranyjáradék új kibocsátása képezte. A magyar pénzügyminiszter ez alkalommal meggyőződött arról, hogy a hatalmas csoport valóban képes lesz a kincstári utalványokat aránylag rövid idő alatt konvertálni. Szapári gr. ezért el is fogadta a feltételeket, melyek ezen a magyar pénzügyekre nézve oly fontos cél biztosítása tekintetéből eléje terjesztett.

* Az országgyűlési szabadelvű párt február 17-iki értekezletét Szontagh Pál elnök megnyitván, bejelenti, hogy Gorove István egészségi állapota miatt az elnökségről lemond. Az értekezlet a lemondást sajnálattal tudomásul vevén, küldöttséget bizott meg azzal, hogy midőn e sajnálatát a lemondott elnöknek tolmácsolná, egyszersmind kérje fel arra, hogy a párt tiszteletbeli elnökségét elfogadni sziveskedjék. A küldöttség tagjai: Szontagh Pál, Tisza Lajos, Kovács László és Végh Aurél.

Ezután a párt elnökévé Szontagh Pál közfelkiáltással megválasztatván, javaslatba hozott egy társelnök választása, mely ügyben a közlebbi értekezletek valamelyikén fog intézkedés történni.

Elnök bejelenti, hogy a pártból kilépéseket bejelenték: Boros Béni, Juhász Mihály és Domahidy István.

Erre a kijelölő bizottság előterjesztése alapján a közlekedési bizottságba Végh Aurél, a függő államadóságot ellenőrző bizottságba Vonsina Iván jelöltetett ki.

A miniszterelnök bejelenti ezután, hogy elkezdettnek látja az időt, hogy a mint december 9-én kálításba helyezte — fontolóra vegye a magyar képviselőház, hogy minő eljárást kelljen követni a berlini szerződéssel szemben, s ezt a másnapi ülésben szándékozik a képviselőházban bejelenteni, azzal, hogy a midőn a budgetvita folytán a legelső alkalom nyílik, kérni fogja a kérdést napirendre tűzését, miután ezt az értekezlet helyeselte, kifejtette a teendők iránt nézetét melynek bővebb megbeszélése a szerlőn tartandó értekezletre halasztatott.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Gorove Istvánnal, ki a szabadelvű párt elnökségéről lemondott, február 18-án délbén tisztelettel a szabadelvű pártnak 17-iki értekezletén magvasztott küldöttség, névszerint Tisza Lajos, Végh Aurél urak, noárádi Szontagh Pál vezetése alatt. Szontagh Pál előadta, hogy a párt nagy fájdalommal vett tudomást szeretett elnökének leveléről, melyben az egészségi állapota miatt elnöki tisztségről lemondott: s ez alkalommal elhatározta, hogy volt elnökének hazafias és önfeláldozó munkásságáért a párt halálját küldöttség által fogja kifejezni. Együttal a párt Gorove Istvánt egyhangulag tiszteletbeli elnökének kiáltván ki, ugyanazon küldöttséget bizta meg azzal, hogy e tiszteletadására őt a párt nevében felkérje. A küldöttség a párt ezen közönetét és kérelmét jött eddigi szeretett elnökéhez tolmácsolni, s együttal azon reményét fejezi ki, hogy egészségi állapotának javulása mielőbb lehetőségre teend, hogy mint a párt tiszteletbeli elnöke a párt munkásságában tettleg is részt vehessen. Gorove megatva közönte meg a pártnak iránta nyilvánuló bizalmát, készen nyilatkozott a felajánlott tiszteletbeli elnökség elfogadására. — A küldöttség rövid barátságos beszélgetése után bucsut vett a kiváló államférfiutól, kinek hosszas betegeskedése, úgy hisszük, ország-szerte politikai és személyes barátainak széles körén kívül is állandó részvétnek, és mielőbbi teljes felépülése a legőszintébb jó kívánságoknak tárgyát képezi.

— A függetlenségi párt 17-iki értekezletén elhatározta, hogy a magyar nyelvnek a népiskolákban kötelező behozatala iránt a párt részéről interpelláció fog a kormányhoz intézteni. Az interpelláció megtételével az indítványozó Madarász Józsefet bizta meg az értekezlet.

Az új osztrák kabinetről Bécsből írják a „P. L.”-nak, hogy ott általánosan az a nézet van elterjedve, hogy az „uj” kabinet csak ideiglenes, s hogy utána Taaffe gr. elnöksége alatt a végleges kabinet következik. Továbbá még az az általános meggyőződés van elterjedve, hogy dr. Unger ismét belép a jövő kabinetbe. Azt mondják: Unger megy, hogy maradjon, a többiek maradnak, hogy menjenek.

A német birodalmi gyűlésben szaporodnak az összeütközések Bismarck herceggel; a szociális-párti képviselők, mint előrelátható volt, megjelentek a gyűlésben és elfoglalták székeiket, mire a kancellár követelte, hogy a Berlinből kiutasítva volt Fritsche elfogatására adjon a parlament engedélyt. Mint a táviratok jelentik, a nemzeti-szabadelvű párt el van határozva, hogy a képviselői imunitás ily megsértését visszatartja; a „Nat

Ztg. kijelenti, hogy a kormány kívánsága nem tapaszthatja már, mi vár rá az orosz csapatok elvonulása után. Haskiőben és Csirpánban a bizottság pénzügyi közlegének megjelölésére a bolgár lakosság fegyvert ragadott s csak az orosz katonaságnak sikerült a lázongást elfojtani. Az orosz sereg elvonulása után a főleggyerzett bolgár néppel szemben a ruméliai kormánynak nem lesz más támasza a megbízhatatlan bolgár csendőrségnél.

Körrendelet a csempészet tárgyában. A pénzügyminiszter a közös határvonalon a külföldről az osztrák-magyar birodalom bármely részében elkövetett csempészet büntetés tárgyában körrendeletet bocsátott ki, melyben a következők szerint: pénzügyigazgatóságot, vámhivatalokat s pénzügyőri biztosokat értesíti, hogy a bécsi cs. kir. pénzügyminiszterium a viszonyosság elvénél fogva a cs. kir. országos pénzügyigazgatóságokat oda utasította; miszerint a birodalmi tanácsban képviselt országok honpolgárai ellen is, ha vámköteles tárgyakkal a közös vámvonalon át a magyar korona területén csempészetet követnek el, a magyar kir. pénzügyi hatóságok és közegek megkeze- resései folytán a vizsgálat rendeltessék meg és vi- tessék keresztül.

* A magyar püspöki kar, a „P. H.” szerint szombaton a főrendiházi ülés alkalmával a muzeumban értekezletet tartott, melynek tárgyát a magyar nyelv költés tanításának elrendelése, illetőleg a román püspököknek ez elleni fellépése képezte. A püspöki értekezlet megbeszélte az ügyál- lást, de határozatot nem hozott, mert beváranda- nak tartotta a hercegprímás jelenlétét, ki távol volt.

Sándor ear ratinálta az orosz-török végleges békeszerződést s egy császári manifestum közhir- re teszi ezt, valamint az orosz sereg hazahívását elrendelő parancsot. A Balkán-félszigeten levő orosz hatóságok állítólag szintén utasítást kaptak, hogy készen legyenek a közigazgatásnak még május hó előtt leendő átadására az új kormány kezébe. Lo- banov herceg pedig közvetlenül a béke aláírása után ismét kijelentette a nagyhatalmak konstanti- npolyi képviselőin k, hogy Oroszország Kelet Ru- méniát és Bugária kiürítése ügyében is pontosan teljesíteni fogja a berlini szerződést. Az orosz hiva- talos politika tehát látszólag a loyálisabb ösvényen halad s ha mégis mindig újból fölmerülnek a régi kétfeltek, ezt a nem hivatalos szláv politika eléggé megmagyarázza. Csernaffe tábornok, miután Nán- do lefűvart és Nisben időzött, katonákat tobor- zott és fegyvereket gyűjtött, most már a macedo- niai hegyek közt kalandoz és hogy itt csak a bol- gár lázadás föllesztésére törekszik, — nem szorul magyarázatra. Drinápollyból a félhivatalos „Polit. Corr.” levelezője is konstatálja, hogy a békekötés- sel feltűnő ellentétben állanak az orosz katonai intézkedések; a „kiegészítő csapatok” még mindig érkeznek, ugyszintén élelmi és lőszerrek s ami leg- inkább feltűnő, január végén 80 nehéz ágyú is ér- kezett Odesszából Drinápollyba. Totleben tábornok interpelláltatván ez intézkedések miatt, — hir sze- rint — így felelt:

„Készen kell lennünk minden eshetőségre, — mert az események kiszámíthatatlanok. Ha meg is van köve a végleges béke, könnyen megtörtén- hetik, hogy a törökök és bolgárok közt összeütkö- zésre kerül a dolog s akkor kénytelenek leszünk visszavonulni az annyi áldozattal fölszabadított ke- resztyének oltalma végett. Általában ki tudná meg- mondani, mi minden fog még itt történni? Az is megtörténhetik, hogy még Konstantinápolyban is forradalom tör ki, még pedig nemcsak a nép, ha- nem a hadsereg között is és nekünk kell ott ren- det csinálni; maga a szultán hívna akkor segit- ségét.”

Az orosz sereg kivonulása e héten végre ko- molyan megindult s kapcsolatban a cár manifestu- manak erre vonatkozó szavaival Szentpétervárról jelentik, hogy a kormány az orosz gőzhajózási tár- sulattal már megkötötte a szerződést, mely szerint a társulat 15 nagy szállító hajóval február 22-ikén megkezdte az orosz csapatok hazaszállítását Vár- na és Burgasz kikötőiből Odesszába és Szabaszo- polba. Konstantinápolyban nem titkolják, hogy az oroszok elvonulásával egyidejűleg újabb kellemet- len eseményeket várhatni, s a „P. Corr.”-nek erre néve írják:

„Mikor az oroszok Konstantinápoly közelében elfoglalva tartott állásaikat kiürítették, tudvalevő- leg több mint 20,000 bolgár követte az orosz had- sereget és Kelet-Ruméliába vándorolt; most nem- csak törökök, hanem orosz katonai körökben is meg vannak győződve, hogy ugyanezen jelenség ismét- lődni fog és a keresztyének tömegesen fel fognak kerekedni, hogy az orosz sereg nyomában Kelet- Ruméliába költözzenek. Az oroszok túlkép telhető- leg előmozdítják a mozgalmat, mely arra céloz, — hogy Kelet-Ruméliában a már is nagyon megfo- gyott mohamedán elem törpe minoritássá süllyed- jen, a keresztyének sorai pedig tömörüljenek így a bolgárok a porta elleni kimaradhatlan harcban erősödjenek.

Vizsont a Konstantinápolyban, Drinápollyban és a Rhodope hegységben levő számos mohame- dán menekült hazatérítésére alig van kilátás. A portának nincs pénze, hogy a koldusbotra jutott mohamedánokat segítsen s így az egész vidékek néptelenné maradnak.”

A kelet-ruméliai nemzetközi bizottság szintén

A zulu ügyről az angol kormány 400 lapra terjedő kétkönyvet bocsátott közre. Érdekel csak a legújabb keletű jegyzék ek bírnak, melyek az imént körtől zulu háborúra vonatkoznak. Sullivan, a kapföldi brit hajóraj parancsnoka egy mult évi augusztus 7-iki sürgönyében jelenti Petermavitz- burgból, hogy a zuluk hadereje Cetevajó alatt 30— 60,000 főre tehető, jól vannak szervezve, fegyvel- mezve, puskákkal ellátva és képeksek naponként 60 angol mérföldet menni. A kaffere Nataban 300, ezeken vannak és igen veszélyes elemet képeznek. A parancsnok megjegyzi továbbá, hogy a haderőt jelentékenyen erősíteni kell. Sir Bartle Frère, a gyarmat főkörmányzója szeptember 14 dikén lord Chelmsford egy sürgönyét küldi, melyben az két gyalogezredet és ha lehetséges, egy lovasezredet is kér erősítésül. Sir Bartle Frère szept. 23-án ismétli e kérését. Sir Michael Hicks-Beach gyar- matügyi miniszter okt. 17-én azt válaszolja, hogy a kormány nincs elkészülve a kérdlem teljesítésére; reméli, hogy esélyes és kímélőse magatartás ál- tal sikerülni fog a háborút kikerülni, más eshető- ségre nézve pedig azt hiszi a kormány, hogy elég a mostani haderő Dél-Afrikában. Lord Chelmsford szept. 28-án jelenti, hogy a határ védelmére a zu- luk betörése ellen 6000 benschlötől, 600 lovas- ból, 6 ágyúból és 4 zászlóalj angol gyalogságból álló haderőre volna szükség. Sir Michael Hicks- Beach november 21-én sürgönyt intézett sir Bartle Frèrehez, — melyben értesíti, hogy a kért segély megadatik, de megjegyzi, hogy a kormány ohajtá- sa, hogy ez erősítések ne használtassanak hódí- tási hadjáratra, hanem csupán a gyarmatosok vé- delmére. Sir Bartle Frère október 28-án jelenti, hogy Cetivajó magatartása még dacosabb és a bé- kékilátások nem javultak. A béke nem a brit kor- mány közegeitől függ, hanem egy tudatlan vér- szomjas kényur szeszélyeitől, kinek parancsnoksága alatt legalább is 40,000 ember áll. A két könyvet lord Chelmsfordnak november 4-iki sürgönye fejezi be, melyben jelenti, hogy hadereje 150 fönny lovas rendőrséggel Nataból, 3 század katonasággal Mau- ritus szigetéről, a 24. ezred 2 zászlóaljjal és 6000 fönny benschlötől csapattal Nataból erősítettett.

Bukarest, febr. 18. Irányadó bolgár körökben biztosan állítják, hogy a bolgár nemzetgyűlés a fe- jelemlésválasztat bizonytalan időre el fogja halasz- tani. Azt hiszik, hogy a választás csak akkor fog- megtörténni és hogy jelentékeny események Ke- let-Ruméliában fogják megelőzni.

Bukarest, febr. 18. Tirnovából jelentik, hogy Dondukov-Korka k o v h e r c e g a bolgár nemzetgyűlés elé, közvetlenül február 22-én le- endó megnyitása után fogja az alkotmányjavas- latot terjesztetni és azután R u s s u k b a megy, hova február 25-ére várják. Azt hiszik, hogy a hercegnek Russzokba való utazásával összefü- gésben van e várnak eshetőleges lerombolása. Totleben tábornok már kiadta az illető r-ndele- teket.

A pestis.

A „N. H.” máramarosi levelezője írja, hogy a kormánynak hazánk ezen vidékére is ki kellene terjesztieni figyelmét, a járvány alkalmából. Mára- maros uryazni legnagyobb részben Galiciával és Bukovinával határos s Lengyelország felé igen élénk kereskedést folytat. A lengyelországi zsidók tömegesen hemzsegnék a sziget-jablonicai ország- uton s ezen az úton könnyen beszívároghat a ré- mes járvány. Különben a megyei törvényhatóság már kiadta rendeletét a járvány alkalmából s min- denütt tisztítanak és fertőtlenítenek, csak a zsi- dónál nem igen, kik legnagyobb részben hagyó- mányosan megtartják a tisztaság iránti ellensze- vőket mindabban, a mi nem egyenesen vallási cse- lekmenyűn tünik fel előttük. A szigorú rendszabá- lyok alkalmazása azonban hihetőleg őket is meg- barátkoztatja — legalább némileg — a tisztasággal.

A „D. Ztg.” jelenti e hó 17-ről, hogy a bécsi orosz nagykövet, kormánya részéről az éjjel érke- zett sürgöny szerint abba a helyzetbe jutott, hogy a külügyminiszterrel meggyújtott híreket közölhet a pestis-területek helyzetéről. Miután e hó 1-től 15- kéig az egész vesztégzárkerületben csak 18 meg- betegedett fordult elő, tulajdonképi pestis járvány- ról többé nem lehet szó. A kordon-szolgálatot most a doni és asztrakáni hadsereg két kozák dandárja, két gyalogezred és körülbelül 1200 rendőrségi ka- тона, a betegápolási szolgálatot 1150 emberből álló csapat teljesíti. — A Don mellett marianopoliszi, berdianszki, taganzogi konzulági hivatalok a kül- ügyminiszteriumtól azt az utasítást kapták, hogy kerületeiknek egészségügyi viszonyairól pontos je- lentést tegyenek. A boriszog-lietzki vaspálya már meg van nyitva és a kordon-onal kelet felé meg- tágitva. E hó 16-án három katonai vonat érkezett Charkovból s ment tovább Zaricyn felé. Asztrakán-

ban az üzletbe valóságos rémület csapott, mint- hogy a megakadályozott kivitelt következtében több nagy cégnél roppant készlet halmozódott össze. A „Golos” tudósítóját Molcsanow államtaná- csost állítólag álhírek terjesztése miatt — kiutasi- tották.

A „Pravd. Vjeszn.” a következő hivatalos je- lentést teszi közzé:

A „Golos” 26-iki számában egy Zaricynból érkezett táviratban ez olvasható: „Makacsul bizo- nyítják, hogy Vetljankában több beszegezett, elpa- lánkolt házban még maig is találhatók holttestek.” Enn k következtében a belügyminiszterium veze- tője a legszigorubb vizsgálatot rendelte el a vetl- jankai kipusztult házak körül — s megparancsolta, hogy jegyzőkönyvet vegyenek fel és ennek tartal- mát azonnal sürgőy leg jelentsek föl. Az asztra- káni kormányzó ezt sürgönyözte vissza:

„Van szerencsém a következő, Vetljankában fölvert jegyzőkönyvet előterjesztieni: Jegyzőkönyv. Az asztrakáni kormányzósg főnökének jan. 26-iki sürgönye következtében alulírottak január 27-ikén személyesen vizsgálták meg a Vetljankán besze- gezett és üres házakat számszerint 41-et és egyetlen holttestet sem találtak. Aláírta: dr. Krasszovszkij, Pleetandv ezredes, Bjeloirarcev potnik, Vassziljev sebész.”

VIDÉKI ÉLET.

Szentkatolna, 1879. február 17.

Szentkatolna közegében egy szerény kisgaz- dai kör alakult, a melynek célja volna: kitűnő gazdasági és kertészeti magvaknak, gyümölcs- és ojtó galyaknak, nemes tenyész apaállatoknak, cél- szerű gazdasági gépek s eszközöknek megszerzése, terjesztése s meghonosítása.

Ezen kisgazdai kör saját pénztára gyarapítá- sára folyó évi január 19-én és február 11-én ötvége gróf Klebelsberg Vilmosné ó nagysága nagyter- mében táncgyálmat rendezett.

Mindkét bál igen szépen sikerültnek mond- ható. A terem Kézdi s Orbai szék legelőkelőbb családjaival szufalásig volt tele. Ily szép számmal összegyűlt hölgykoszorúhoz rég nem volt szeren- cséje Szentkatolna községének, miért is nem talált eléggé hálásan kifejezhető szavakra, megköszönni Szentkatolna község s a benne alig két hónapja létesült szerény kisgazdai kör irányában tanúsított becses pártfogásukat s nemes indulatu rokonszen- vök s barátságukat. Jövrő nézve annyit kér, hogy a tanúsított meleg pártfogás, egy erős, egy tánto- ríthatlan, egy igazi önzetlen baráti láncszembe fű- ződjék össze.

A bál rendezői közül hálás köszönetet érde- mel Györbör Geza különösen a bálterem díszíté- séről tett fáradozásaiért, továbbá Szabó József, e községnek veterán bírja, mindenki előtt a köztisz- telés és becsülés tárgya s a kisgazdai körnek jegy- zője, a ki fáradozhatlan, kitartó, lelkes buzgalommal nem szűnt meg eleget fáradozni és munkálkodni, sőt mind e mellett volt oly szives a grófné nagy- termét ingyen mindkét bálra átengedni; a miért s még számtalan szívesgeért fogadja hálás köszö- netemet s a kör nevében legmelegebb kézzsoritá- somat.

Az első négyest 40 pár táncolta. A mulatá- gnak reggeli 6 órákor is alig lett vége. — Nem is fogja Szentkatolna tán soha ez estét, illetőleg éj- szakát el feledni.

A bál rendezői közül hálás köszönetet érde- mel Györbör Geza különösen a bálterem díszíté- séről tett fáradozásaiért, továbbá Szabó József, e községnek veterán bírja, mindenki előtt a köztisz- telés és becsülés tárgya s a kisgazdai körnek jegy- zője, a ki fáradozhatlan, kitartó, lelkes buzgalommal nem szűnt meg eleget fáradozni és munkálkodni, sőt mind e mellett volt oly szives a grófné nagy- termét ingyen mindkét bálra átengedni; a miért s még számtalan szívesgeért fogadja hálás köszö- netemet s a kör nevében legmelegebb kézzsoritá- somat.

Azon becses pártfogók és kedves vendégeink nevei, kik a kör pénztára gyarapodásához még fe- lülfizetésekkel is járultak, a következők: Bakk S. 40 kr, Bakk I. 80 kr, Bakk Pál 40 kr, Benke D. 20 kr, Bence I. 20 kr, Bartos I. 20 kr, Bernáld Elek 40 kr, Citron 20 kr, Cseh V. 20 kr, Cserei A. 20 kr, Dombi D. 20 kr, Demény B. 20 kr, Elekes Béla 1 frt 20 kr, Elekes József 40 kr, Hodor K. 20 kr, Fehér S. 20 kr, Hadnagy K. 40 kr, Jan- csó Györgyné 30 kr, Kőncei J. 40 kr, Kőncei I. 40 kr, Kőncei F. 20 kr, Kőncei Veron 20 kr, Li- pecki 1 frt, Konstáncr J. 20 kr, Künle József 1 frt, Lévi J. 20 kr, Orbai István 20 kr, Róth Mór 1 frt, Péter József plébános 3 frt, Sinkovics S. 40 kr, Török B. 1 frt, Woll 20 kr, Winteric 20 kr, X. Y. 20 kr. Összesen 16 frt 10 kr.

Fogadják a becses pártfogók hálás köszö- netet a kör nevében.

Mindkét bálból összes bevéteink

174 forint 41 kr.

a miből levonva a költségeket: 91 forint 82 kr.

marad tiszta jövedelmünk

82 forint 59 kr.

Elekes Tivadar,

a kisgazdai kör elnöke.

Az iparos tanulók fontossága

Mindnyájunk forró óhajta és soknak dicséretes közös törekvése, hogy a hazai ipar fejlesztése és felvirágztatása által egy jobb jövőnek előfeltételei szereztessek meg, ha kell — áldozatok árán is. Alig van, a ki kétségbe vonja, hogy egy jólétnak örvendő iparos osztály mind nemzet gazdasági szempontból, mind pedig művelődési tekintetéből biztos alapját képezi az általános gyarapodásnak, következőleg magának a nemzeti erőnek is. Az önálló iparosok szakképzettsége, a segédeknek minden jóra törekvése, a tanulók oktatása, — ezek a legfőbb tényezők, melyekből egy erőteljes, jövőgazdag iparos osztály fejlődik. Nem képzelhetni szakügyes iparost, a ki segéd korában nem engedett meg minden alkalmat és módot saját iparának keretén belül megszerezni mindazt, a mi akár iskolában, akár képző egyletekben, akár jó hírű műhelyek és gyárakban, tapasztalt iparierők vezetése alatt — maradandó kincsül megszerezhető volt.

A jó segéd szakilag előképzett inasból lesz ki legyen inas iparos tanuló?
E kérdés megérdemli, hogy röviden vele foglalkozzunk.

Nem az a kérdés: vajjon ki határozza el magát valamely iparának megtanulására? Ez legtöbbször családi és egyéni körkörülmények, hosszabb játszias megszokás, mások kecsesgető példája, az ismérvség korlátozott ága, — vajmi ritka esetben öntudatos kedv és hajlam határozza meg. Hanem az a kérdés itt: vajjon kit fogadjon fel inasul az iparos?

Tekintve, hogy az iparos tanuló felfogadása napjától kezdve az iparos családjának mintegy tagjává avatják, hogy az iparos gyermekeknek bizalmas játszótársa, a műhely őre, a segédek tanítványa, az üzlet bemonója, hirdetője, vásárlója, sőt gyakran eladója is legyen; tekintve, hogy az iparos családi szokásait, módorait, berendezési menétét, az egész üzlet vezetését később, mint szinte önálló, saját műhelyébe átültetni lesz hivatva, kivétel nélkül, hogy egy jó műhelynek tíz inasa később tíz jó műhelyvel fogja az ipart gazdagítani: ezeket és még sok egyébét kellően tekintetbe véve, közönyös lehet-e az iparosra nézve, vajjon kit fogadjon fel inasul, kinek fia legyen három—négy éven keresztül mintegy képző iskolája, a családi jeleneteknek tanúja és később szigorú bírja? — mielő elismeretkezzék, mily erkölcs, mily vallási iránynyal bírjon, a kit tanítani akar iparra, a kit becsületes polgárrá képezni, nevelni óhajt? Közönyös lehet-e az, vajjon testére egészséges, lelke romlatlan-e a gyermek?

Ezen szempontból tartom én az iparos tanuló felfogadását oly fontosnak. Sajnálom az iparost, a ki nem vette kellőleg számot magával, nem véve mindenféleképpen tekintetbe a fennebb vázlatosan érintett pontokat, bárkit — talán csak próbára — felfogadja az inast, akit rövid időre elbocsátani kényszerített, az inasnak kárát eszközöl, mert vajmi nehezen fogadja fel ismét valaki azt, akit a másik bármi okból elbocsát, sőt maga kárát is valhatja, hisz a mihaszna inas — elbocsátása után előbbi gazdájának legszűkebb rágalmazója.

Ellenben azon iparos, a ki gondosan megválasztja, a kit inasul fogad, nyugodtan ad az ipar megkezdhetőségére és megtanulására időnkint oktatást és utmutatást, öröme van és haszna növendő keleti ipari fejlődésében, maga ipari ismereteit látja mintegy inasában megvalósítva, maradandólag megvalósítva. A jól választott, helyesen vezetett, szakkilag és fokozatosan betanított inasok a műhelynek ismertető jelei. „Mutasd meg inasaidat — így szól egy munkatört kezű asztalos egyik fiatalabb társához — és megmondom, milyen a te műhelyed s mily rendet tudsz abban tartani.”

Az ipartörvény igen határozott korlátot szab az iparos elé, a kit inasul fogadhat, illetőleg a kit inasul tarthat műhelyében.

Fájdalom, — miként sok más, a törvény ezen rendelkezése is teljesíthet marad.

Csak akkor tekinthető a felfogadott gyermek iparos tanulóknak, — jobban mondva, a gyermeket csak akkor lehet a munkaadó egész tartamára ipari dolgokkal foglalkoztatni, ha 12-ik évét betöltvén, a népoktatási törvény e nembeli követelményeinek teljesen eleget tett. Minde korig az iparos a gyermeket az elemi iskolába tartozik járattatni, hogy magának a kellő ismereteket megszerezze.

Hol fogatosítottatik a széles hazában ezen törvény?

A következmény az, hogy ott, a hol ismétlődő iskolák léteznek a legtöbbnyire iparos tanulók által látogatva, ezen iskolák nem ismétléssel és további begyakorlással, előhaladással, hanem egyszerűen elemi oktatással foglalkoznak.

És egyik törvénynek meg nem tartása lehetetlen teszi a másik törvény fogatosítását.

Kit fogadjon fel az iparos inasul?
Azt, a ki már az elemi oktatásban részesült; azt, a kinek kiképzése bármily csekély, de mégis némi alapját bírja; azt, a ki azon reménnyel kecsegtet, hogy az oktatásra fogékony. A többi jókor ki kell zárni a műhelyből; megmentjük ez által a tisztességes iparos osztályt azoktól, a kik szegyet hoznak a munkára.

Dr. Szabóky Antal.

Az országházról

A költségvetési vita második napját három szónok foglalta el a ház különböző pártjairól. Orbán Balázs ur nyitotta meg az ülést a hon veszedelme fölötti félőrai bus kongással, melynek ismert hangjai most már nemcsak ijedelmet, de még derűt ismételt meg igen keletnek. Még az előadásának monoton hullámzását megszakitó drasztikusabb kifakadások sem igen ragadták meg a ház érdeklődését. Annál nagyobb éberséggel tartotta a közfigyelmet a kormánypárti padokról Kármán Lajos nagyobb szabású mintegy másfél órai beszédével. A disertus szónok eloquenciájának sajátos virágai, kifejezései dűzzadozó eredetisége ép úgy érdekelték a hallgatóságot, mint az okoskodásnak sokoldalúsága, mely állami életünk minden területén felkereste tárgyait, formulázván ötletét a multa és követeléseit a jövőre nézve. Egyes fordulatainak intenzív humora ép úgy megnyerte még a haragos szőke padok derűtességét is, mint a mily bizton számíthatnak találólag alkalmazott aphorizmái és lendületes előadása az általános hatásra. Szövetkezést, a pártok egyesülését ajánlja „a haza egységének és jólétének biztosítására”; egy nagy „nemzeti fúziót, helyesebben nemzeti alliance”-t kíván „az eszmék nyíltságával” lefelé és fölfelé, különösen „fölfelé a magasabb sphaerákig”. A kétségtelen élénkség, mely a beszéd alatt uralkodott végtelen apathiába ment át Lukács Béla felszólalásával, a ki jó másfél órán keresztül átfalta agyon a pénzügyminiszter expozéját, a tisztelt házat, meg akár hányszor a szemmel látható és kézzel fogható igazságot. Bizonyította azt a bebizonyíthatatlan dolgot, hogy ma rosszabbul állunk, mint a híres 60 millió felicités, meg 150 millió függő adósságos időkben; bajainkra a panacézt nem találja fel a pénzügyminiszter pénzügyi politikájában, de úgy látszik, feltalálja az egyesült ellenzék jótét bizottságaiban — s ezért az erre vonatkozólag beadott határozati javaslatot pártolja.

Az ülés végén a miniszterelnök bejelentette, hogy legközelebb — ha a költségvetési vita időt enged — a ház figyelmét a berlini szerződésre vonatkozólag az osztrák reichsrathban történtek folytán teendő intézkedésre szándékozik felhívni.

CSARNOK.

Névnapra.*)

P Zs -hoz.

— 1879. február 18-án. —

A nőket gyakran mondják csillagnak. Te csillag vagy nemed közt, ha vannak. Csillagja egy csendes házi tájnak: Testvéreid s jó öreg atyádnak. S kiket szeretsz gyöngédn, igazán, Ránosolyogsz azokra fénylőn, tisztán; Ha boldogok ők, te örülsz ennek, Míg ha azok szomorok, szenvednek: Önbánatod el tudod titkolni. Mást vigasztalni, kérni, ápolni, Az a te örömed, boldogságod. Ha megvigasztalsz egy-egy bánatot. Örömidet elparazod mindég S elveszed a mások szenvedését.

Névnapon az kívánom néked, Legyen a boldogság osztályrészed, Mit annyi szív úgy nem tud érteni: Ne láss soha senkit se szenvedni! Öröcsillaga légy annak a körnek, A hol téged igazán szeretnek. Csillag légy a csendes nyáriéjben, Hol mindenki boldogan megpihen; Egy felhő se takarja el szemed, A mint örökdös szeretteid felett.

H. I.

*) Múlt számból térszük miatt maradt ki. Szerk.

LEGUJABB.

Konstantinápoly, febr. 17. Dr. nápoly kiűrtése hétfőn délelőtt kezdődik az Azizah erődnél átadásával. A többi 26 erő egyezményesen fog kiűrtetni. Az Azizah erő átvételekor Reuf basa ki fogja ott tüzetni a török lóbozót, melyet az orosz csapatok diszlóvésekkel fognak üldözni. A város minden előkelője és a papi méltóságok jelen lesznek az ünnepélyen. Tuttleben tbk Dinápolyból való elutazása előtt Reuf basa és kísérete tiszteletére nagy bankettet fog adni, a melyen a város előjárósága is jelen lesz.

Bukarest febr. 17. A nehézségek, melyek a brassó-predeal vasút befejezésének utjában álltak, elhárítottak. A román kormány tekintettel a szerződési záradékra, mely miatt a tárgyalások a magyar kormánnyal már megszakítottak, valamint tekintettel a tarifa-kérdésre is engedett a magyar kormány követeléseinek mert a maga részéről magyar engedményekre számít a vercsiárai csatlakozást illetőleg.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.)*

A harmadik gyógyszer.

Kézdí Váshely, 1879 február 18.

A K. Váshelyt felállítandó harmadik gyógyszer ügye sajátjak közügy lévén, alkalmat veszek magamnak, hogy a tekintetes szerkesztő ur engedelmével — itt a nyilvánosság terén is hozzájáruljak.

Ezen ügyben, a mint vettem észre, nagy harc folyik. Vajha e harc a nagy közönség s nem egyesek érdeke szerint dőne el! Meg vagyok ugyan győződve, hogy a nagyméltóságú magyar kir. belügyminiszternek egyesek szennyes érdekeit nem fogja támogatni, mindazonáltal félek, hogy a jelenlegi két gyógyszerész eddigi monopoliumát a közügy hátrányára ezután is megtartandja. Félek, mert a jelenlegi két gyógyszerésznek szolgáltatásban áll egy egész sereg „jóakaró”, köztük a „Háromszék” boldogtalan szerkesztője is, — a kik a harmadik gyógyszerész felállítását ellen valótlanságok hirdetésével, magyaráz kimondva: hazugságokkal, sőt még a rágalom fegyverével is harcolnak. A „jóakarókhoz sorakozott Pap L., Kézdí Váshelynek is tenben boldogult volt országgyűlési képviselője is, csak azért, mivel a harmadik gyógyszerész jelenlegi kérvényezői az ő vélekedése szerint a közelebbi választások alkalmával nem adtak neki votumot s ellenfelei voltak. Feled az érdemű képviselő ur, hogy néhány évvel ezelőtt a harmadik gyógyszerész ügye szörnyen volt, azért küzdött, hogy ennek felállítását megengedjék. Oh logika, dicső logika! Tempora mutatur et nos stb. Ily emberek kiknek befolyása itt-ott van, a feketét is fehérre moshatják és így kecskék is, hogy azt megtegyék: nem rajtuk mulot, hogy az eddig nem sikerült. Valóban a monopoliumhoz göröcsősen ragaszkodó gyógyszerész urak jól ki tudták választani emberiket, kiket valamennyien ezen ügyben a vastag önérdék, a duszagdag munkadíj vagy bosszú ösztönöz, a közügy rovására. Lámpással sem lehetne városunkban és vidéken olyan embert találni, ki belsőleg a harmadik gyógyszerész szükségességéről meggyőződve na volna, még ezen „jóakaró” urakat sem véve ki.

Ittba jajgatnak a jelenlegi gyógyszerész urak, hogy már is tönkre vannak menve: mindenki látja hogy ez nem való, hogy ez csak üres kifogás. — Tudjuk mi jól, hogy Schmidt gyógyszerész ur hajdanában milyen nagy vagyonnal vetemedett hozzánk és hogy a kézdí váshelyi gyógyszerzárólag meggazdagodott, kőházakat építtetett, külbirtokot szerzett stb. Tudjuk azt is, hogy a másik gyógyszerész ur, ha neki keseredik — a mi nem ritkaság — egy jó nótáért „józi”-nak egy tized ki tud dobni. Tudunk mi még egyebet is, de azt hiszem, elég ennyi is. Ezt sem azért mondom, miutna irigyelem tőlök a gazdagságot. Adjon az isten nekik még többet a földi jókból! Hanem mondom azért, mert nem tisztesség tőlök ilyen nyilvánvaló tények mellett tönkretűzéstől panaszkodni. Tessék hiteles könyveikből évi jövedelmüket kimutatni! Ez nagyon könnyű dolog s el is várható tőlük. — Ezzel azonban bizonyára nem állanak elő, mert az kétségtelenül ellenük bizonyítana.

A „Háromszék”-nek csufozt nyomtatott papíros egyik közlelő számban egy Kézdí Váshelyről keltezett, de valószínűleg Sepsz Szentgyörgyön a ze készítőt odubán kelt levélben „Beteges” nem képes belátni, hogy Kézdí Váshelyt egy harmadik gyógyszerzár szükségesebb és inkább fentartható, mint Sepsz Szentgyörgyön. „Beteges” valóban beteges és pedig úgy látszik régóta, mert az 1870-iki népszámlálásról, melyben K. Váshely széles Magyarországon a harmadik helyet foglalja el az ipar és kereskedelem tekintetében, — mig Sepsz Szentgyörgy azok sorában a 61-ik helyen következik, kétségtelenül nincs tudomása. Így ily iparos és kereskedő város már magában véve is képes volna három gyógyszerzár fenállását biztosítani, mert az iparosoknak s kereskedőknek van módjuk rá, hogy gyógyszerekkel éjének s szoktak is szükség esetében azzal élni. Lehet, hogy a „Háromszék” szerkesztője pálinkával „kurálja” magát s „Beteges” is sok kuruzlálson esett keresztül, de még ebből nem következik, hogy Kézdí Váshely és vidékének lakossága ugyanazt tenné.

Azt is újságolja „Beteges”, hogy valamennyi vidéki orvos van, mindenik kézi gyógyszerzár tart. Habár ezen állítás sem igaz, elfogadom mégis valónak. Ebből azonban az következik, hogy szükség egy harmadik gyógyszerzár, mert az orvosok kézi gyógyszerzár csak akkor tarthatnak, ha rendszer gyógyszerzárak egyáltalában nincsenek, vagy kellő mennyiségben nem állítottak fel.

*) Ezen írat alatt megjelent közleményekert felelősséget nem vállal a Szerk.

„Beteges“ városunk vidékét kicsinek és szegénynek mondja Sepsi-Szentgyörgy vidékéről és annak gazdagságával összehasonlítva. Azok, kik a harmadik gyógyszer-tartó felállításáért folyamodtak, hiteles statisztikai adatok alapján kimutatták, hogy a kézi-vásárhelyi jelenleg fennálló két gyógyszer-tárra 70—80 ezer ember van utalva. Olyan szám ez, mely kicsinek nem mondható. Ennyi ember nem csak három, hanem több gyógyszer-tartó fennállását is biztosítja. Brassó 27 ezer embere kilenc gyógyszer-tartó tart fenn virágzóan. A mi vidékünk szegénységét illeti, arra nézve csak annyit jegyzek meg, hogy „Beteges“ működési körét vidékünk nem igen képezi s azért még az elszegényedésre ok nem volt. Ha „Beteges“ közénk jőne, — akkor még lehetne szó róla.

„Beteges“ a körmönt font hazudásokban még tovább menve — azt állítja, hogy tisztí ügyészünk szerint a gyógyszer-tartók feladata a minél több gyógyszer-tartó kiszolgáltatásában áll. Halottam tisztí ügyészünk ezen ügyben tett nyilatkozatát s mondhatom, hogy „Beteges“ állítása nem igaz. Egyéb-iránt fel vagyok hatalmazva tisztí ügyészünk által, hogy „Beteges“ ebeli állítását rágalomnak nyilatkoztassam ki. Ezt ezennel teszem is.

Eltekintve attól, hogy egy harmadik gyógyszer-tartó fennállhat-e — ki kell mondanunk, hogy a jelenlegi gyógyszerészekhez nincs semmi bízodalom, mert ők már elgazdagodtak s gyógytáraikra minél kevesebb gondot fordítanak. Van eset rá, és pedig számtalan, hogy a vényeket városunkból is Kovásznára vagy Brassóba viszik. És nem is lehet bízalom, — mikor köztudomású tény, hogy a gyógyszereket (és pedig többnyire teljes ellenőrzés nélkül) járátlan, oklevél nélküli ifjak készítik össze, kik közül egyik már több ízben meg is mérgette magát. Olyan ember, vagy jobban mondva: gyermek kezéből, ki önmagát is olyan könnyen kiteszi a halálnak, vajjon bízalommal fogadhatjuk a gyógyszereket? — Ez ifjura bizta gyógyszertartó Schmidt ur, mikor Budapestre ment azon célból, hogy a harmadik gyógyszertartó ellen mondjon s annak felállítását minden módon megakadályozza.

Mindezekért bátran el lehet mondani, hogy a harmadik gyógyszertartó felállítását a nagy közönség érdeke sürögösen megköveteli.

Videant consules, ne quid respublica detrimenti capiat!

II. Egészséges.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Ő Felsőök ezüstmenyekzője.** A nemzeti zenede igazgató bizottsága e hó 9-én tartott ülésében Bartay Ede igazgatónak azt az indítványát, hogy a zenede ő Felsőök ezüstmenyekzőjének ünnepélyt a redoutuban, ünnepi hangversenyyel ünnepelje meg, elfogadta. Külön bizottság, Király Pál elnöke alatt fogja az ünnepély tervét elkészíteni.

— **Zsedényi Ede,** orsz. gyűl. képviselő tegnapelőtt meghalt. Az ország egyikét veszté el benne a régi himnuszban magyar egyszerűség s tiszta takarékoság mintá képeinek, ki a mellett magas műveltsége által, helyét mindnyájunk elismerése mellett töltötte be.

— **A helybeli polgári leányiskolához** Zajzon Farkas, a természet- és számtan derék tanítója a napokban nevezetett ki énektanítóul is a szabályszerű illetékek élvezése mellett. Ugyancsak ezen iskolánál Barta Agnes kinevezett munkatánítóul elfoglalta állomását s úgy látszik, a női munkatánítás terén annyi szakképzettséggel rendelkezik s a növendékekkel szemben oly kellemes modorra van, hogy a t. szülők méltán örülhetnek e szerencsés kinevezés felett.

— **Meghívás.** Az 1876 XXVIII. törv. cikk 8. §. értelmében meg alakított megyei népnevelési bizottságban a megye területén levő hitefelekezetek részéről is, kivéven az ev. református egyházat — a tagok ki lévén nevezve, és annak elnökeül alólított választatván a megye közgyűlése által, van szerencsém ezennel annak tagjait, a folyó évi március 8-án Sepsi-Szentgyörgyön a megye nagyerőmére d.e. 10 órakor tartandó első gyűlésében megjelenésre illő tisztelettel felkérni. Sepsi-Szentgyörgyön, 1879. február 20. Székely Gergely, elnök.

— **Halálhíradások.** Darabos István városunk egyik tekintélyes polgárát a héten temették el nagy részvét között. Ma pedig András József, szintén polgár a városnak, kísértetett örök örök nyugalomra. Béke poraikra!

— **Dohay Lajos** díjnok, a kézi-vásárhelyi m. kir. törvényszékhez irnokká kinevezetett.

— **Norák Bogdán ur,** a magyar kisbirtokosok földhitelezetétől az erdélyi részekbe kiküldetett bizalmi férfiú városunkban időzik pár nap óta s buzgó eljárásának már eddigis szép eredménye vannak. Alább közöljük az egyesület alapító névsorát városunk részéről, itt még csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy a névsorban éppen tetszőbb birtokosaink neveit nem látjuk, nem látjuk a „Férfes embereket“ se. Mi lehet ennek az oka? Mindenesetre az ők részéről nagyobb támogatást érlelmelne ez ügy. Később e tárgyra lapunk még vissza tér. Városunk részéről következő alapítványok tettek:

Méltóságos Potsa József főispán 1000, tek.

Forró Ferenc alispán 500, Pünköszt Lajos megyei pénztárnok 500, Forró Béla pénztár ellenőr 500, Horváth László főjegyző 500, Benedek János királyi köz egyz 500, Künle József hites ügyvéd 500, Kelemen Lajos hites ügyvéd 500, dr. Antal Mihály megyei főorvos 500, Ötves Pál gyógyszerész 500, Fogolyán Kristóf kereskedő 500, Csutak testvérek kereskedő 500, Bernstein Márk kereskedő 500, Veres György ügyvéd 200, d. Veres Gyula hites ügyvéd 100, Bánfi Zsigmond ügyvédjelölt 100, Sorbán János rendőr kapitány 100, Gyárfás Lajos városi főjegyző 100, Kosztján Győző városi békebíró 100, Kovács Bálint városi tanácsos 100, Császár Domokos városi pénztárn. 100, t. Gyárfás Sámuel városi pénztárnok 100, Antal Dénes városi tanácsos irnok 100, Sikó József városi tanácsos irnok 100, Málik József polg. isk. igazg. 100, Antal Zsigmond árvászeiki elnök 100, Sebestyén Sándor megy. árvászeiki elnök 100, Sára Tamás megyei árvászeiki elnök 100, Gál Antal megyei árvászeiki számvevő 100, Dálnoki Károly megyei aljegyző 100, Beteg Bálint gyógyszerész 100, Jakabos Simon királyi postamester 100, Szentiványi Miklós megyei aljegyző 100, Pollák Mór nyomdatulajdonos 100, Király István iskolai tanító 100, Samek Fülöp körorvos 100, Melik János kereskedő 100, Melik Kristóf kereskedő 100, Lengyel János magyar ált. birt. társ. ügynöke 100, Nagy Gergely tak. pénzt. könyvivője 100, Vásárhelyi Sámuel tak. pénzt. másod. könyv. 100, Hari Gyula kereskedő 100, Potoczi Emanuel 100, Csiki András megyei börtönfelügyelő 100, Csiki Andrásné 100, Sára István kereskedő 100, Pál István vendéglős 100, Kovács Gábor férfi Szabó 100, Bogdán Péter szappangyártó 100, Kereszt Mózés mészáros 100, Schvacz Frigyes fodrász 100, Kovács Aron másodbíró Szemerjén 100, Kolc Lajos ev. ref. lelkész Árkoson 100, Ehed Mihály birtokos 100, Nagy Károly rendőrbiztos 100, Nagy Gyula mészáros 100, Gál József takarékpénztári felügyelő 100 forintot.

— **Száraz-Ajtáról** kissé későn tudósítják lapunkat, hogy ott mult hó 19-én egy zártkörű táncvigalom rendezetett Kovásznai Goc Dénes és Józsa Károly által, mely dacára annak, hogy Száraz-Ajtán ember emlékezet óta a legelső bálihez volt, kitűnőleg sikerült. Jelenvoltak úgy a vidékről mint helyből számosan, a hölgyek közül a tudósító megemlíti Benkő Lujza és Lina kisasszonyokat, Csulak Györgyné, Bitai Károlyné, Német Andrásné, özv. Rákosi Ferencné, Benkő Lajosné, Benkő Sándorné, Ince Károlyné, ifj. Ince Károlyné urasszonyokat.

— **A „bukaresti magyar társulat“** e hó 9-én tartott ülésén Vándory Lajos indítványára az egy-letli pénztárból 200 frankot szavazott meg a királyi párhos az ezüst menyegző alkalmából intézendő felitát köztiségre.

— **A cskisomlyói főgymnasiumban** kiűtött keleti szembetegségre vonatkozólag azt a hirt kapjuk, hogy eddig 100 növendék beteg. A tanítás megszűnt s a gyógyításra a kormány 600 frtot utalványozott. A betegség N-Szebenből hozatott át.

— **A kolozsvári banklók ügyében** tudvalevőleg küldöttség érkezett Eszterházy Kálmán gróf kolozsvári főispán vezetésével Budapestre. A küldöttség tagjai Simon Elek polgármester, Horovitz Samu, Bogdán István, Biasini Domokos, Huflesz Károly a kereskedelmi kamara tagjai, továbbá Gáman Zsigmond titkár; kikhez még több erdélyi képviselő is csatlakozott. A küldöttséget egy a miniszterelnök, mint a kereskedelmi miniszter igen szívesen fogadták. A küldöttség tisztelettel a Bécsből visszatérő pénzügyminiszternél Köffinger kormánybiztosnál és Fest Imre alkormányzónál. — A küldöttség ohaja különben teljesítve lesz, mert mint értesülünk, az újonnan föllálandó hat bankhókról szóló multkori közleményeinkben fölemlített helyek közt nem Gyulafehérvár van kijelölve hanem Kolozsvár.

— **Katonai ünnepély.** Bécsben a Mollináry-ezred legénysége és altiszteij közt, szombatban osztották ki a hadi emlékeket. Az ünnepélyen jelen volt Appel altábornagy és Pantz dandárparancsnok. Pittel ezredes lelkesítő beszédet tartott a derék katonáknak, dicsérve a boszniai harcokban tanúsított bátorságukat, vitézségüket és csüggedetlen kitartásukat. Az Este-ezred katonáinak minap volt az ünnepélyes napja. Albrecht főherceg személyesen tüzte föl a kitüntetettek mellére a vitézségi érmet s egyuttal a századparancsnokok kiosztották a legénység közt a hadi érmet. Milde ezredes német és magyar nyelven meleg, velős beszédet intézett a katonákhoz, kiemelve, hogy a hadsereg első és legvitézebb katonája, Albrecht főherceg, személyesen osztja ki a kitüntetéseket. Hét érmet s tíz dicsérő elismerést osztott szét a főherceg. Piret tábornagy ezután ő Felsőge nevében mind a 17 kitüntetettnek néhány aranyat adott át. — Az ünnepélyes napon egyuttal ezredemesztit is hirdettek s valamennyi fegyelmi büntetést elengedték.

— **Rosz tréfa.** Párisi lapok szerint Bismarck herceghez Vetljankából, hol tudvalevőleg a pestis először lépett föl, a következők — nyilván koholt — levél érkezett: „Kegyelmséged e levélben egy hajfűrt és két darab szövetet fog találni, mely az utóbbi időben oly híressé vált Vetljanka helységből való. Egy pestis beteg január 20-án jelenlétemben halt meg. A darab vászon az ingé-

ből van kivágva, melyet az elhunyt az utolsó 42 óra alatt, amíg betegsége tartott, viselt. A darab szövet a paplanból való, melyet betakartak. Január 20-ik óta vannak a kérdéses tárgyak egy légmentesen elzárt szekrényben megőrizve, hogy lehetőleg megtartsák az anyag, melyet magukban foglalnak. Bátorodom a nevezett tárgyakat kegyelmségednek megküldeni, abban a reményben, hogy ezek is hozzá fognak járulni a Németországban az ázsiai pestisről terjesztett hírek tulozott voltának megerőltetéséhez. Ha, mint meg vagyok győződve, kegyelmséged a kapott tárgyak vétele után nem érzi magát nyomott zhongulatban (48 óra eltelte után a ténynek ki kell derülni) a határozott bizonyíték meglesz. Van szerencsém magamat ajánlati, N. N. vetljankai tekintélyes polgár.”

— **Vonatösszeütközés.** E hó 16-án este 10 óra tájban a Ceglédről Nagy-Körös felé induló vegyes vonat csakhamar a ceglédi állomás elhagyása után, a váltó gondatlan összeállítására folytán egy csomó oldalt álló üres vagonbn ütközött. Az összeütközés gyors s igen heves volt. Az üres vagonok közül három teljesen összetört, a vegyes vonatból a mozdony és az elől levő malhikkal ellátott kocsi; szerencsére a törésén kívül nagyobb veszély nem történt, csak a fűző keze sérült meg egy kevésbé. A vonatot Ceglédre viszszatolták, s a baleset miatt két óra késedelem volt.

— **Februári jégeső,** úgy látszik, az ország több részében jelentkezett. Jelentették már a mult héten, hogy Aradmegyében kétszer volt jégeső; most ismét Kassáról írják a „P. L.L.-nak, hogy ott is volt jégvihar. E hó 25-én este 8—9 óra közt kezdődött a vihar nagy vilámlással, dörgéssel, melynek vége nagy jégeső volt. Az egész vihar körülbelül fél óráig tartott. Másnap reggelre az idő, mint valami nyári zivatar után, hűs és egészen derült volt.

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi cs. kir. nyilvadás tözsdén február 21.

Magyar aranyjárdék	83.90
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ II.	118.50
„ keleti vasut II. kibocs. államköt.	71.80
„ 1876. évi államköt.	66.50
„ vasuti kölcsön kötvény	102.50
„ földterhermentesítési kötvény	80.75
Temesvári „	70.75
Erdélyi „	76.15
Szólódezmaváltási „	85.—
Oszták egys.-államadósság papírban	82.—
„ ezüstben	62.90
„ aranyjárdék	63.90
1860. államsorjegy	75.50
Oszták nemzeti bankrészevény	114.75
„ hitelintézeti	791.—
Magyar hitelbank	224.20
Ezüst	100.—
Cs. kir. arany	5.53
Napoleon d'or	9.31
Német birodalmi márka	57.40
London	116.80

Felelős szerkesztő: Málik József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

ÁRVEREZÉS.

Bitá községében a jelen 1879. év áprilhó 24-től kezdve egymástán következő három évre a korcsmárlási jog hasznosbérbe fog adatni.

A hasznosbérhez jár egy korcsmaház pincével ellátva, veteményes kerttel együtt, pálinka, bor és sör s mindenféle árucikk.

A kikiáltási ár s a többi feltételek alólított községi főbíróval megtekinthetők.

Az árverezés jelen év március 1-én fog megtartatni

Bitán, 1879. február 17-én.

Szabó József,
főbíró

A veteményezők figyelmébe!!!

A kertmivelők szíves figyelmébe van szerencsém ajánlani kitűnő

kis, ültetésre való vereshagymáimat,

melyekből gazdag raktáram van s olcsó áron bocsátom t. vedőim használatára.

A beküldött pénzösszeg erejéig postán fogom e szállítatni pontosan t. megrendelőimnek

Felter Zsigmond

termény üzlete Nagy-Szebenben
(Irodája: Kl. Ring, 2. sz. a.)